

Samenwerkingsakkoord 2026-2030

Ten eerste een compliment dat het stuk duidelijk leesbaar is geschreven.

De toevoegingen voor het samenwerkingsakkoord vanuit de SP fractie zijn als volgt:

- **AI:** Vergeet alsjeblieft niet de ouderen en mensen die digitaal niet vaardig zijn uit het oog doordat we efficiëntie nastreven, zo ook niet de inwoners die menselijk contact wensen te hebben. De SP is ook van mening dat de tool AI niet de beslissingen mag nemen, de desbetreffende verantwoordelijke persoon hoort altijd de eind verantwoordelijkheid te dragen en te nemen. Hiermee willen we voorkomen dat er klachten of misverstanden gaan ontstaan.
- **Paragraaf over de raad:** 'We benaderen de raad als een actieve partner', naar onze mening is de raad het hoogste orgaan binnen de gemeenten en werkt het college namens de gehele raad. Het zal niet verkeerd bedoeld zijn maar er spreekt wel een vorm van machtsverhouding uit wat wij betreuren en de samenwerking niet bevordert.
- **Participatie:** Wij zijn verheugd dat de klankbordgroep participatie doorgang krijgt in onze nieuwe raad. De SP is van mening dat doorontwikkeling hiervan belangrijk is. De hoogste beslisbalken uit de participatieladder worden nog niet of niet voldoende ingezet en daar zouden we graag vooruitgang in willen zien. Dit kan door meer te gaan experimenteren bijvoorbeeld door meerdere pilots op onderwerpen aan te gaan zodat mensen mee kunnen beslissen. Het burgerberaad juichen we zeker toe maar hier komen we niet tot de hoogste beslisbalk van de participatieladder, meebeslissen.

Herinrichting van de markt in Uden: De SP zou graag zien dat dit gegeven in overleg met de centrumondernemers en de bewoners van dit gebied gaat middels een participatie traject.

- **Sociale cohesie, samenredzaamheid:** De SP hecht grote waarden aan sociale cohesie in buurten en wijken van alle kernen. Individualisme viert tot nu toe nóg steeds zijn hoogtijdagen en dit is nog meer van toepassing in grotere kernen zoals de kern Uden. Er is in de praktijk nog veel nodig om dit gegeven om te buigen daarom zal er nog het nodige geïnvesteerd moeten worden. De kern Uden heeft op dit onderwerp meer zorg dan de andere kernen omdat het een andere problematiek kenmerkt. Het individualistische karakter van grotere kernen kunnen we waarnemen b.v. dat inwonersplattvormen niet tot stand komen in bepaalde wijken of buurten van Uden. Daardoor is het van groot belang dat in alle wijken in Uden wijkgebouwen/ MFA's gerealiseerd gaan worden. Zeker in de wijken waar veel sociale woningbouw aanwezig is, in de volksmond arbeiderswijken genoemd.
Wij lezen in het samenwerkingsakkoord ook dat het beleid erop gestuwd is om mensen in hun kracht te zetten en dat is een mooi uitgangspunt. Zeker als wij dit als samenleving kunnen gaan bereiken. Helaas is het niet voor iedereen mogelijk om in zijn of haar kracht te komen en daar moeten we ook oog voor behouden zeker voor onze jongeren die in een problematische thuissituatie verkeren, omgevingsinvloeden die negatief uitwerken of door een medische aandoening. Daarom is de uitvoering van de gemeente des te belangrijker als dit niet mocht lukken.

Woningcorporaties behoren ook hun verantwoordelijkheid te nemen maar als dat onvoldoende of niet op de juiste manier gebeurt hebben wij als raad te weinig zeggenschap. B.v. het slopen van wijken of buurten vooral in de kern Uden zorgt er juist voor dat de sociale cohesie uit een wijk verdwijnt. Zo ook het plaatsen van allerlei speciale groepen in de sociale woningen o.a. statushouders die de taal niet of bijna niet vaardig zijn, mensen uit de GGZ instellingen, verwarde personen, eenzame inwoners, mensen zonder netwerk ect... Voor deze wijken is echt meer aandacht nodig om de sociale cohesie te waarborgen daarom vragen wij voor deze wijken en buurten meer aandacht.

(Zorg)buurthuizen kunnen wel sterk bijdragen aan de sociale cohesie. Voor de SP zou het wenselijk zijn om dit mee te nemen in het samenwerkingsakkoord voor meerdere wijken en kernen. Het bevorderen van de sociale cohesie sluit dan ook goed aan bij onze volgende punten.

- **Wijkgebouwen/dorpshuizen/ MFA's:** Wij zijn verheugd dat Uden Zuid een pilot heeft t.a.v. een MFA en als deze positief wordt bevonden een doorgang kent. Maar b.v. Hoeveneseveld heeft met haar vele duizenden inwoners nog geen accommodatie en juist in deze wijk zou dat erg belangrijk zijn. Als we willen gaan bouwen aan een samenleving van samenredzaamheid zal er ook een fundering moeten worden aangebracht anders zal het bouwwerk snel om vallen. Wij vragen dan hier ook **extra** aandacht voor. Wijkgebouwen/ dorpshuizen/ MFA's hebben een belangrijke functie als we het beleid van de 'sterk sociale basis' willen uitvoeren. Deze wijkgebouwen/ dorpshuizen/ MFA's zouden ook een honk voor de jeugd kunnen herbergen als het goed wordt ingericht, ook dit zou in onze ogen niet verkeerd zijn gelet op de huidige problematiek van jongeren. Als wij dit goed inrichten ontstaat er een betere kans op samenredzaamheid maar dit ontstaat niet omdat wij dit willen, hiervoor moet geïnvesteerd worden. Zo ook kunnen (zorg)buurthuizen hier een sterke bijdrage aan leveren.
- **Huisvestingsverordening:** De SP betreurt het dat er geen huisvestingsverordening is opgenomen in het samenwerkingsakkoord. Juist dit lokaal reglement kan er voor zorgen hoe schaarse en betaalbare woonruimte (zoals sociale huurwoningen) wordt verdeeld. Hierin staan de regels over o.a. wachtlijsten, voorrangscategorieën, kamerverhuur of woningvorming. Urgentieregeling is ook belangrijk voor o.a. mantelzorgers of slachtoffers van huiselijk geweld. De gemeente kan ook nog andere groepen aan de urgentieregeling toevoegen. Maar ook is het van belang dat mensen in hun eigen dorp of wijk kunnen doorstromen. Een sociale binding kan voor 50% geregeld worden door een huisvestingsverordening. Als een woningcorporatie aangeeft seniorenwoningen te bouwen in wijken of kernen om de doorstroom van eengezinswoningen te bevorderen krijgen deze bewoners geen voorrang in hun eigen wijk of kern terwijl dit wel gepretendeerd wordt. Als we deze verordening niet opnemen bepaald de verhuurder hoe de sociale huurwoningen worden verdeeld. Daarom hecht de SP groot belang bij een huisvestingsverordening. In de praktijk zien we dat prestatieafspraken niet afdoende zijn gebleken.

Bouwen aan morgen: De SP heeft gelezen dat hoogbouw en verstedelijking en inbreiding zoals slopen van sociale huurwoningen in de kern Uden plaatsvindt en in de andere kernen gebouwd wordt naar behoefte. De SP vindt dat de te renoveren woningen niet gesloopt zouden moeten worden. Ten eerste voor de achteruitgang van de sociale cohesie in buurten en de emotionele schade die daarmee aangebracht

kan worden. Ten tweede is dit niet milieubewust, hierover zijn al vele rapporten verschenen. Ten derde houden we hiermee geen historische kern meer over. Daarnaast wil de SP voorkomen dat de kern Uden niet het afvoerputje van de wooncrises wordt. Wij zouden graag zien dat het percentage van 30% voor de sociale woningbouw wordt verhoogd totdat de tekorten zijn weggewerkt.

- **Bestaanszekerheid:** Wij zijn verheugd dat de norm van 120% van het sociaal minimum verhoogd wordt naar 130%, wij pleiten hier al jaren voor en naar grote tevredenheid is het dan nu zo ver, chapeau.
Er wordt in het samenwerkingsakkoord juist geconstateerd dat de kloof tussen arm en rijk groter wordt. Inderdaad is armoede geen persoonlijk falen maar een probleem waar we samen de schouders onder moeten zetten. Daarom is snel signaleren goed maar wij zouden graag ook zien dat het vervolgtraject sneller verloopt zodat mensen niet jaren in deze afhankelijke situatie blijven zitten maar weer toekomst perspectief hebben. De SP zou dan ook graag zien dat we de schuldhelpverlening niet meer uit handen geven aan bedrijven die er een winstoogmerk op hebben maar dit bij de gemeente onderbrengen. Er wordt nog steeds misbruik gemaakt van personen met schulden. De opbrengsten die deze bedrijven behalen zijn groter dan de gezamenlijke schuldenproblematiek tezamen en hierdoor bestaat de mogelijkheid dat ze de mensen blijven gijzelen in deze situatie. Hopelijk hebben we allen wat geleerd van de affaire in 2022 n.a.v. een frauduleuze bewindvoerder in onze gemeente. Het doel zou ook moeten zijn om mensen snel uit de armoede te krijgen, dat is ook onze verantwoordelijkheid.
Zo ook willen wij extra aandacht vragen voor organisaties die inwoners willen ondersteunen die in armoede leven zoals Quiet. Zo'n organisaties kunnen met al hun goede bedoelingen juist een emotionele kloof tussen arm en rijk slaan. Het moet niet zijn doel voorbij schieten.
- **Inclusie:** Een Nederlandse samenleving, zo ook in onze gemeenten, is ondenkbaar zonder diversiteit. Of het nu over man/ vrouw verhoudingen gaat, een beperking hebt, een andere geloofsovertuiging hebt, een ander huidskleur of geaardheid hebt, niemand mag slachtoffer van discriminatie, uitsluiting of geweld worden. De SP verzet zich tegen elke vorm hiervan. Gelijke rechten zijn nodig en zeer belangrijk zodat iedereen mee kan doen en daardoor een bijdragen aan onze samenleving kan leveren. In het stuk over inclusie lezen we enkel dat mensen met een beperking mee moeten kunnen doen en daar staan wij volledig achter maar inclusie houdt meer in dan dit alleen. Toiletvoorzieningen vinden wij ook zéér belangrijk maar breid dit hoofdstuk uit. B.v. dat we meer aandacht besteden aan de transgenderzorg, de LHBTI+ gemeenschap, pestprotocollen op scholen ect. dit is immers in de wet opgenomen.
- **Inkomsten van oud papier voor het verenigingsleven:** Wij als SP zouden graag zien dat het ophalen van het oud papier in handen blijft van de verenigingen. Gemeente Meierijstad heeft sinds 2 juni 2026 hun beleid weer terug gedraaid zodat de verenigingen weer het oud papier ophalen, laten wij hiervan leren.
- **Kust, cultuur en erfgoed:** Kunnen wij ook projecten opzetten die ervoor zorgen dat mensen met psychosociale problemen gestimuleerd worden door kunst b.v. in het museum Krona? Het is al bewezen dat zo'n projecten effectief werken.